

ชาวเขา

คำนำทั่วไป

ชาวเขาจัดเป็นชนกลุ่มน้อย ซึ่งอาศัยกระจุกกระจายกันอยู่ตามภูเขาในภาคเหนือของประเทศไทย การที่ถูกเรียกว่า เป็นชนกลุ่มน้อย เนื่องจาก มีภาษาพูด วัฒนธรรม และโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจที่แตกต่างไปจากคนไทยในพื้นที่ราบทั่วไป คำชนกลุ่มน้อยนี้ อาจใช้คำ ชนต่างวัฒนธรรมแทนได้

เผ่าที่สำคัญที่อพยพเข้ามาเมืองไทย มีอยู่ 9 เผ่า ด้วยกัน คือ

1. เผ่ากระเหรี่ยง
2. เผ่ามูเซอ
3. เผ่าลีซู (ลีซอ)
4. เผ่าเย้า
5. เผ่าม้ง
6. เผ่าอีกอ
7. เผ่าขมุ
8. เผ่าถิ่น
9. เผ่าละว้า

พวกนี้จะตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนในอาณาบริเวณพื้นที่เป็นภูเขา ซึ่งมีความสูงไม่เกิน 10,000 ฟุต นักวิชาการบางท่านได้จัดแบ่งชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ตามตระกูลภาษา คือ

1) ตระกูล จีน-ทิเบต (Sino-Tibetan)

- 1.1 สาขาธิเบต-พม่า คือ ลีซู (ลีซอ) มูเซอ และ อีกอ
- 1.2 สาขาคะเร็น คือ กระเหรี่ยง
- 1.3 สาขาม้ง-เย้า คือ ม้ง-เย้า

2) ตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austro-asiatic) ได้แก่ในสาขามอญ-เขมร

- 2.1 ละว้า
- 2.2 ขมุ
- 2.3 ผีทองเหลือง

2.4 กอ (ชนเผ่านี้ยังไม่เคยมีการศึกษากัน แต่เข้าใจว่าอยู่ในสาขามอญ-เขมร ปัจจุบันพบที่จังหวัดแพร่ และตำบลยอก อำเภอดง จังหวัดเชียงราย ตามคำบอกเล่าของพวกเขา ไค้อพยพมาจากบริเวณสิบสองปันนา สมัย ๓๓ ของยุครัตนโกสินทร์ รวาวๆ รัชกาลที่ 2)

2.5 ถิ่น

2.6 ชาวบน

2.7 ชาวสีก

2.8 ล่วย

2.9 ไช้

2.10 กุย

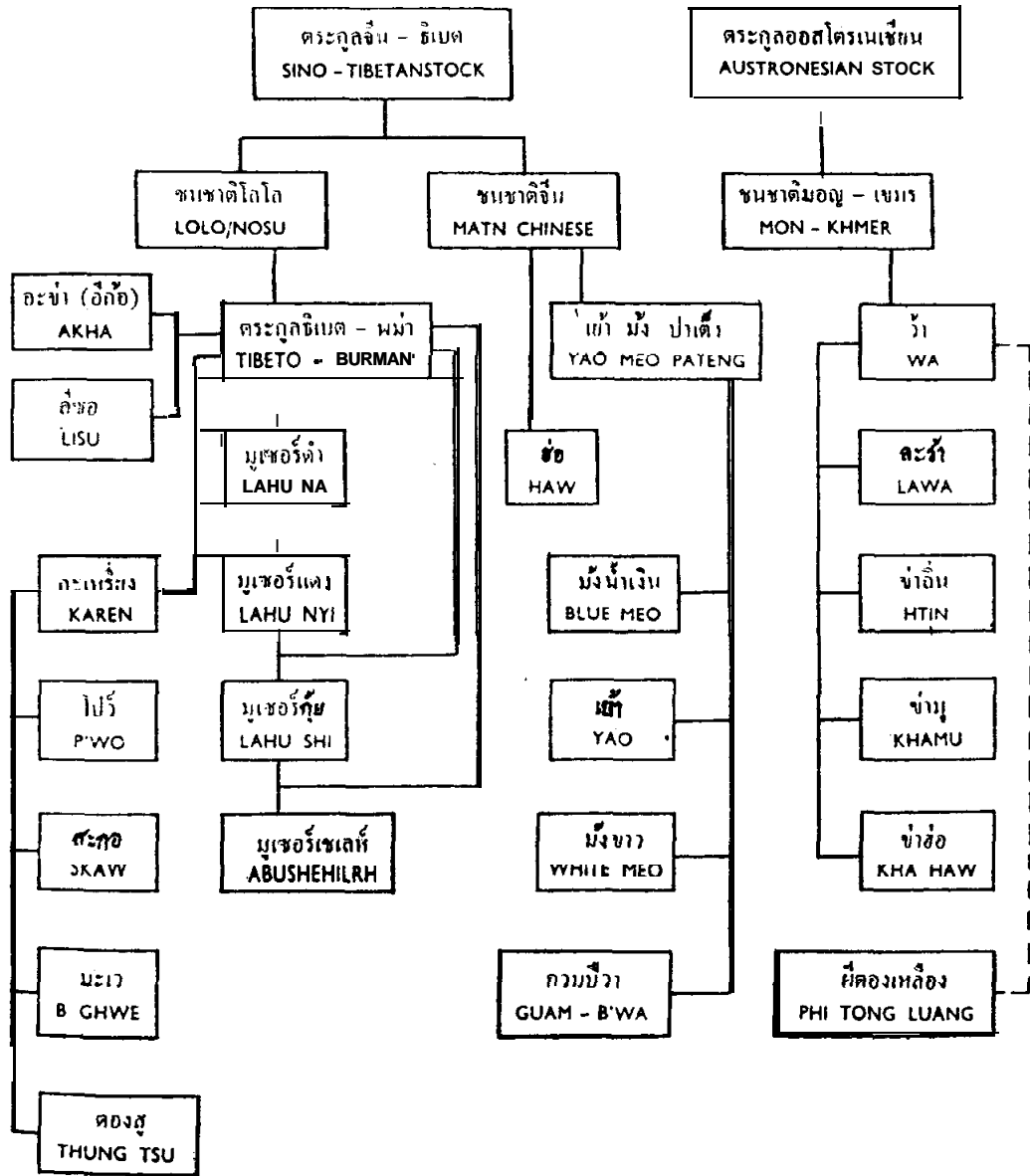
2.11 เขม็ง-ชานอย หรือเขม็ง

2.12 ซาไก

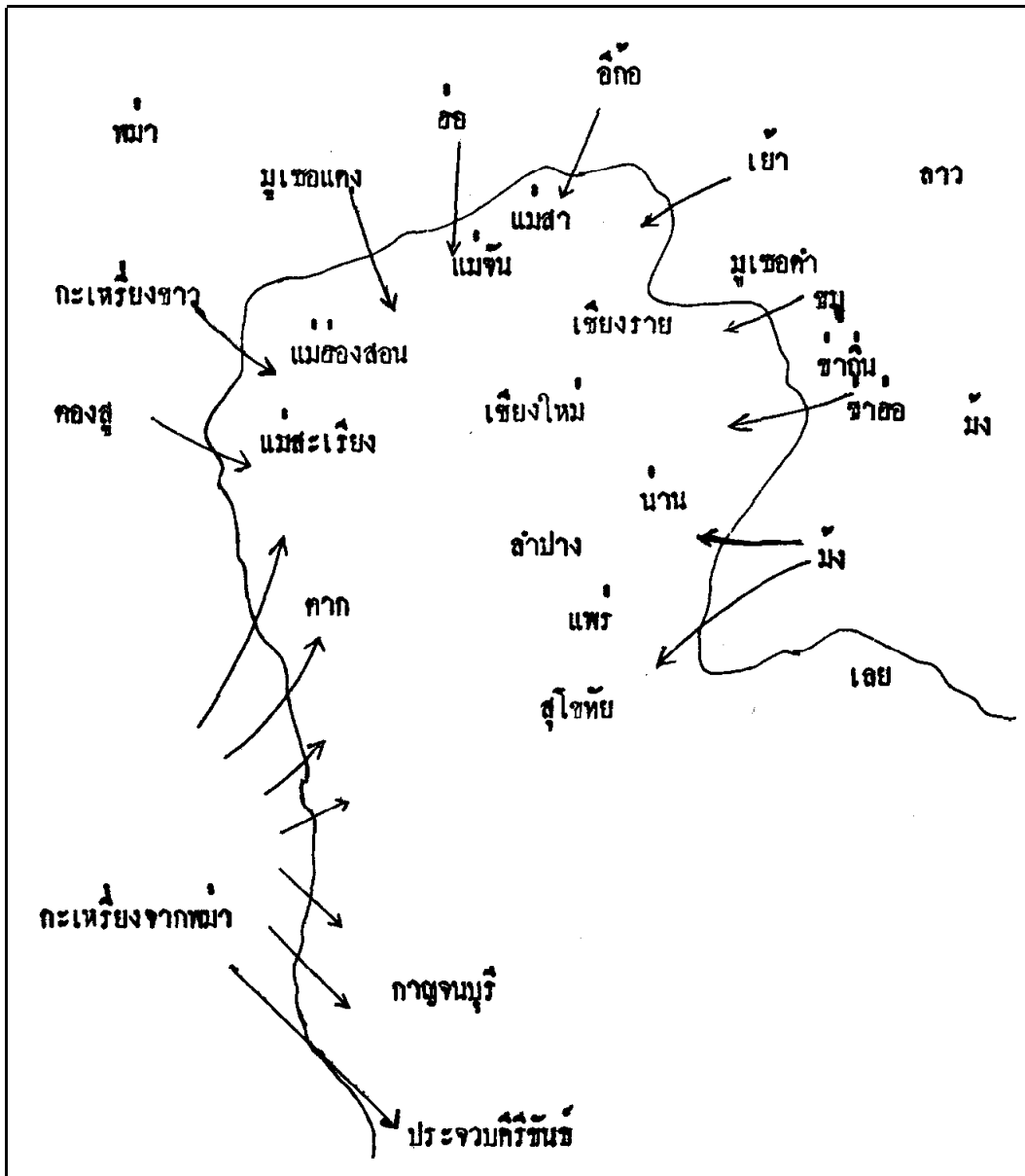
3) ตระกูล มาลาญ-โพลินีเซียน (Malay-Polynesian) สาขามาเลย์ ไค้แก่
ชาวน้ำ

แต่โดยทั่วไป ทางมานุษยวิทยาอาจแบ่งชาวเขาได้กว้างๆ เป็น 2 พวก คือ พวกที่มีวัฒนธรรมค่อนข้างใกล้เคียงกับจีน หรือพวกตระกูล จีน-ทิเบต (Sino-Tibetan Stock) ซึ่งไค้แก่ พวกม้ง และเย้า และพวกที่สืบเชื้อสายมาจากทิเบต-พม่า (Burmese Tibetan Stock) ไค้แก่ มูเซอ ลีซอ อีก้อ และกระเหรี่ยง เผ่ากระเหรี่ยงเป็นเผ่าเดียวที่เข้ามาเมืองไทยก่อนชาวเขาเผ่าอื่นๆ ประมาณ 200 ปีมาแล้ว แต่ที่มานุษยวิทยาบางกลุ่ม เชื่อว่ากลุ่มชนในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก ในสาขามอญ-เขมร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ละว้า ไค้อาศัยอยู่ในประเทศไทยมานานก่อนที่คนไทยจะรวมกันทั้งเป็นประเทศ หรือก่อนยุคประวัติศาสตร์ของเราเสียอีก แต่เมื่อชนชาติไทยหลังไหลเข้ามามากในดินแดนสุวรรณภูมิ กลุ่มชนเหล่านี้ไค้ถูกกลืนชาติไปบ้าง โดยถูกบีบบังคับให้ทยอยเข้ามา และไปอยู่บนภูเขาบ้าง ส่วนกลุ่มชนในตระกูลภาษา จีน-ทิเบต โดยเฉพาะ พวก ม้ง เย้า มูเซอ ลีซอ และอีก้อ แต่เดิมไม่ไค้ออยู่ในประเทศไทย แต่เพิ่งอพยพเข้ามาเมื่อประมาณ 100 กว่าปีนี่เอง

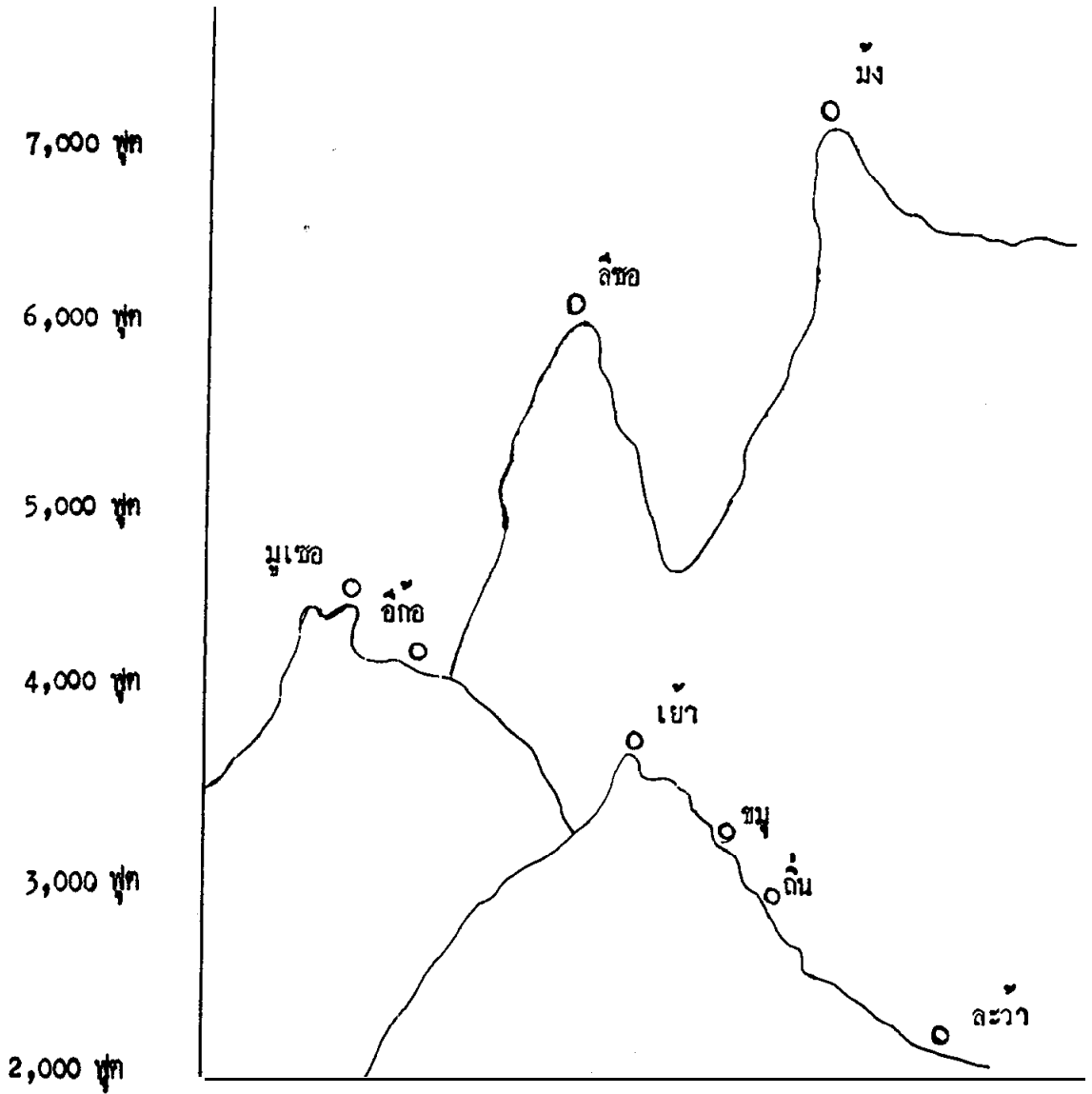
แสดงเชื้อสายชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ในประเทศไทย

การอพยพของชาวเขาเข้าสู่ประเทศไทย

ที่ตั้งของหมู่บ้านชาวเขาในระดับต่าง ๆ

1 เมตร ประมาณ 3.3 ฟุต